เงื่อนไขการฟื้นฟูตลาดน้ำชุมชนผ่านการสร้างความรู้ด้านการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล
THE CONDITIONS IN REVIVING A COMMUNITY FLOATING MARKET THROUGH THE CONSTRUCTION OF INCLUSIVE TOURISM KNOWLEDGE

กิตติกร สันคติประภา*

บทคัดย่อ

การจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของทุกคนและดำรงอยู่อย่างยั่งยืนได้เป็นประเด็นที่ท้าทายของชุมชน งานวิจัยนำร่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวลเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่กำลังฟื้นฟูเพื่อรองรับการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและศึกษาถึงเงื่อนไขในการพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าว ผู้วิจัยใช้วิธีวิทยาฐานรากในการทำความเข้าใจเงื่อนไขของการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการและจัดสถานการณ์จำลองแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่างๆ ในการใช้ชีวิตและเดินทางอย่างอิสระของผู้พิการและผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำชุมชนมีเงื่อนไขสำคัญคือ การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวตลาดน้ำของคนในชุมชน ทุนทางสังคมในชุมชนรวมทั้งทุนวัฒนธรรม ความสามารถในตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของชุมชน ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและสามารถบูรณาการความรู้ได้ และการสามารถนำแนวคิดไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ดีการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำเพื่อคนทั้งมวลนั้นจะจัดให้มีขึ้นได้ จุดสำคัญคือปรับเปลี่ยนวิธีคิดของผู้เกี่ยวข้องให้มองเห็นเรื่องการท่องเที่ยวเช่นนี้เป็นเรื่องของสิทธิของมนุษย์ความเท่าเทียมในการได้ท่องเที่ยวอย่างอิสระมิใช่การสงเคราะห์ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมให้ศึกษา ด้วยนัยนี้ การแทรกแซงเพื่อพัฒนายังคงจำเป็นต้องเน้นการสร้างความตระหนักรู้อย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดผลในการพัฒนา

คำสำคัญ: การเข้าถึง; การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล; ตลาดน้ำชุมชน

ABSTRACT

The arrangement of a community floating market should be responsive to the needs of everyone, and to make it sustainable are challenging issues for a community. This pilot research project aimed at identifying the possibilities to introduce an inclusive tourism to support the reestablishment of a floating market for community based-tourism, henceforth supporting the sustainable development. The researcher applied grounded theory methodology to create understanding

*สาขาพหุวิทยาการ/สหวิทยาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ